

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU ROMÓW POLSKICH Z SIEDZIBĄ W SZCZECINKU ZA 2009 ROK

W roku 2009 stowarzyszenie zrealizowało wiele zadań i projektów. Był to rok trudny, ale odnieśliśmy wiele sukcesów i satysfakcji z wykonanej pracy i realizowanych zadań.

W Stowarzyszeniu stworzono dodatkowe miejsca pracy dla osób bezrobotnych, które działają na rzecz społeczności romskiej.

W roku 2009 w stowarzyszeniu było zatrudnionych 26 osób (z czego 2 osoby na umowę o pracę, a 24 osoby na umowę zlecenie), 5 wolontariuszy i 1 osoba została skierowana na staż poprzez Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku.

Odbyły się liczne spotkania mające na celu integrację Romów z ludźmi spoza środowiska romskiego, z dziećmi i młodzieżą. Pracownicy stowarzyszenia uczestniczyli w licznych spotkaniach na szczeblu lokalnym, ogólnokrajowym jak i międzynarodowym. Pracownicy stowarzyszenia brali również czynny udział w konferencjach i organizowanych szkoleniach.

Pomocy Romom udzielono na wielu płaszczyznach:

- Pomoc administracyjno - biurowa - polegająca na pisaniu pism, wypełnianiu dokumentów i interwencji w sprawach, w których Romowie samodzielnie nie potrafią sobie poradzić.
- Pomoc materialna - polegała na zakupieniu podręczników i wyprawek szkolnych dla dzieci, refundacji recept i wizyt lekarskich.
- Pomoc socjalna - polegała na zapewnieniu opieki psycho - medycznej w domu pacjentów.
- Pomoc prawna

Bardzo ważnym i realizowanym przez nasze stowarzyszenie celem, jest przybliżenie kultury i tradycji romskiej ludziom spoza środowiska, a także łamanie stereotypów i ukazywanie prawdziwego wizerunku Romów.

Priorytetem roku 2009, tak jak i poprzednich lat, było podnoszenie świadomości Romów z zakresu edukacji romskich dzieci i młodzieży, co też zaowocuje w przyszłości wykształceniem elity intelektualnej w środowisku romskim.

W związku z powyższym Związek Romów Polskich podjął dalszą współpracę z Zakładem Budżetowym Szkół i Przedszkoli w Szczecinku. Postanowiono zatrudnić dwie asystentki romskie, korepetytora i prowadzić świetlicę integracyjną dla dzieci romskich i polskich, a co za tym idzie - stworzyć nowe miejsca pracy dla Romów. Finanse pozyskiwane są z subwencji oświatowych.

W celu promowania kultury romskiej współpracujemy z Radiem Koszalin, gdzie nagrywane są audycje o tematyce romskiej;

➤ Audycje radiowe pt. „Romano Dżipen - Cygańskie Życie”

Raz w tygodniu w rozgłośni regionalnej Radia Koszalin stowarzyszenie ma swój czas antenowy. Audycja jest prowadzona w języku romskim i polskim. Tematem audycji są sprawy dotyczące Romów, aktualne wydarzenia i nowe wiadomości. Audycja jest realizowana od lipca 2005 roku. Porusza zarówno tematy dotyczące obyczajów, kultury, jak i sprawy bieżące. Zadanie nie jest dofinansowane z zewnątrz. Przy realizacji zadania pracują wolontariusze.

DOFINANSOWANE ZADANIA ZREALIZOWANE PRZEZ NASZE STOWARZYSZENIE:

1. Tworzenie systemów informacyjnych w Internecie.
2. Opieka psychosocjalna i medyczna dla Romów.
3. Opieka psychosocjalna - zatrudnienie pielęgniarki środowiskowej.
4. Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich.
5. Wydawanie gazety romskiej „Romano – Atmo”.
6. Utrwalenie pamięci o dziejach Romów w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem niemieckiej okupacji ziem polskich, przyjmując stan terytorialny na dzień 1 września 1939r. i okresu zagłady.
7. Program stypendialny dla studentów romskich.
8. Wydano „Ilustrowaną Encyklopedię małego Roma”.
9. Wydano książeczkę dla dzieci romskich pt: „Piszę czytam i rysuję”
10. Projekt realizowany w ramach POKL „Innowacyjni Romowie na rynku pracy”
11. Partnerstwo przy realizacji projektu sfinansowanego w ramach POKL „Romaska szkoła umiejętności”

Fundator Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji „Program na rzecz społeczności romskiej”.

W ramach tego programu realizowano wiele zadań na rzecz Romów .

➤ **Tworzenie systemów informacyjnych w Internecie.**

Naszym celem było dotarcie do osób na całym świecie za pomocą strony internetowej, na której znajdują się wszelkie wiadomości dotyczące społeczności romskiej. W dzisiejszych czasach strona internetowa jest najszybszym i najskuteczniejszym nośnikiem informacji i komunikacji na całym świecie. Posiadanie strony internetowej jest niezbędnym i tanim narzędziem do efektywnej pracy i współpracy.

Szerzenie wiedzy o społeczności romskiej poprzez tworzenie systemów informacyjnych w Internecie traktujemy jako zadanie wieloletnie. Na całość zadania składa się szereg działań niezbędnych do sprawnego działania strony internetowej. Obejmują one m.in. zebranie, zweryfikowanie i przygotowanie materiału, wprowadzenie danych na stronę internetową, moderowanie wpisów i komentarzy internautów oraz administrowanie systemu komputerowego, zainstalowanego w siedzibie stowarzyszenia. Zadanie realizowane jest w siedzibie Związku Romów Polskich w Szczecinku. Adres strony: www.romowie.com

➤ **Opieka psychosocjalna i medyczna dla Romów.**

Celem ogólnym była poprawa stanu zdrowia osób narodowości romskiej oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Wszystkie cele założone w projekcie zostały zrealizowane.

60 osób objęto opieką psychospołeczną i medyczną. Zatrudniona pielęgniarka ma stały kontakt z beneficjentami, prowadzi karty informacyjne dla każdej osoby. Odwiedza chorych w domach i udziela opieki pielęgniarskiej.

Beneficjenci są bardzo zadowoleni z pomocy medycznej, są świadomi zagrożenia, jakie niosą ze sobą ukryte choroby. Wiedzą, jak temu przeciwdziałać i gdzie szukać pomocy.

Do realizacji zadań zostały zakupione artykuły medyczne, szczepionki, częściowo zrefundowano recepty i wizyty lekarskie. Wszystkie wydatki są uzasadnione, odpowiednio udokumentowane i zgodne z umową.

➤ **Program stypendialny dla studentów romskich**

Realizacja zadania była kontynuacją realizowanego przez nas od 2004 roku projektu. Zadanie realizowane w 2009 roku trzeba podzielić na trzy etapy realizacji. Pierwszy etap był realizowany w terminie od stycznia do czerwca 2009 roku, drugi etap - przerwa wakacyjna -

która dla nas - jako realizatorów - była okresem realizacji zadania i trzeci etap - od października do grudnia 2009 roku.

Stypendium dostały osoby zamieszkujące na terenie Polski. Wiek i płeć w żadnym stopniu nie zaważyły na wyborze kandydatów. W zdecydowanej większości kandydaci pochodzą z biednych rodzin utrzymujących się z zasiłków MOPS. Miesięczne stypendium dla jednego studenta wynosi 500 zł. Pieniądze są wpłacane na konto studenta.

Dzięki temu zadaniu:

- zwiększyliśmy odsetek osób pochodzenia romskiego na uczelniach wyższych,
- pośrednio ułatwiliśmy dostęp do rynku pracy dla wykształconych Romów,
- obalamy stereotyp „niewykształconego Cygana”.

➤ **Zatrudnienie korepetytorów**

Projekt był już realizowany w latach 2004 - 2008 i był kontynuowany w roku 2009. Efekty są z roku na rok coraz bardziej zauważalne. Wszystkie dzieci romskie, które korzystały z pomocy korepetytora, poprawiły w znacznym stopniu swoje wyniki w nauce. Starsze dzieci po ukończeniu szkół średnich myślą o podjęciu nauki w wyższych uczelniach. W roku 2009 zatrudniliśmy 1 korepetytora: od języka angielskiego.

➤ **Wydanie gazety romskiej „Romano - Atmo”**

Wydawanie gazety daje nam możliwość przybliżania kultury romskiej, także osobom spoza środowiska. Dzięki temu, że nasza gazeta figuruje w zbiorach wszystkich ważniejszych bibliotek w Polsce, mamy możliwość propagowania kultury romskiej nie tylko wśród zainteresowanych tematyką romską, ale także wśród innych ludzi. Mamy przez to większą szansę i możliwość na przekazanie całej prawdy o Romach, a co za tym idzie, na wzbudzenie w ludziach zrozumienia dla tej charakterystycznej społeczności. Polacy przez nieznaną kulturę romskiej wyciągają bardzo często błędne wnioski na temat Romów, swoje poglądy opierają na stereotypach. Poprzez naszą gazetę wyjaśniamy i przybliżamy ludziom specyfikę tej kultury, jej tradycję i mentalność tego narodu. Uświadamiamy Polakom, że Romowie to tacy sami ludzie jak reszta społeczeństwa.

Poprzez pokazywanie osiągnięć Romów, przedstawianie wybitnych sylwetek tej narodowości, dajemy dowód na to, że Romowie to nie tylko „niewykształceni Cyganie”, jak się powszechnie uważa. Nasza gazeta jest odpowiedzią na potrzeby Romów. Zgłasza się do nas coraz więcej osób, które chciałyby na łamach naszej gazety podzielić się swoimi pracami z innymi. Dzięki temu nawiązaliśmy współpracę z wieloma osobami, ciekawymi jednostkami, które czerpią radość z pisania i możliwości publikowania swoich prac.

Dofinansowanie dostaliśmy również od Powiatu szczecineckiego i Urzędu Marszałkowskiego woj. zachodniopomorskiego.

➤ **Instytut**

Instytut Pamięci i Dziedzictwa Romów nie jest placówką działającą samodzielnie. W 2001 roku został zarejestrowany przy stowarzyszeniu - Rozdział VIII Statutu.

W roku 2009 pozyskaliśmy i zarchiwizowaliśmy dokumenty dotyczące Romów oraz rozpropagowaliśmy i upowszechniliśmy historię narodu romskiego.

Inne działania:

- O odbyły się spotkania Rady Naukowej.
- Dyrektor uczestniczył w spotkaniach z młodzieżą, gdzie tematem dyskusji była romska mniejszość narodowa.
- Pozyskano rzetelną informację na temat zasobów Archiwów Państwowych w materiały dotyczące Romów (znaczna część dokumentów została skopiowana i skatalogowana).
- Zlecono i sporządzono 3 opracowania naukowe.
- Wydrukowano w formie periodyków 2 opracowania naukowe.
- Przetłumaczono niemieckojęzyczne dokumenty na język polski.

- Pozyskano nowe pozycje do naszej biblioteki.

➤ **Publikacji „Piszę czytam i rysuję”.**

Publikacja została wydana w nakładzie 1000 egzemplarzy w języku polsko - romskim, które dotarły przede wszystkim do dzieci romskich, jak również zostały wysłane do bibliotek. Bardzo dużo książek dotarło do romskich stowarzyszeń oraz do asystentów romskich.

➤ **Publikacja „Ilustrowanej encyklopedii małego Roma”**

Treść encyklopedii napisana w języku polsko – romskim, ma charakter nie tylko edukacyjny, ale także integracyjny. Jest przeznaczona dla dzieci romskich, jak również i polskich.

Wydano:

500 sztuk encyklopedii, 120 stron, wszystkie ilustracje wykonane były ręcznie, format książki A4, środek – papier kreda, okładka twarda, technika druku offsetowa.

II Fundator Ministerstwo Edukacji Narodowej

➤ **Zakup podręczników i wyprawek szkolnych dla dzieci romskich**

Zadaniem objęto dzieci romskie w wieku od 7 do 18 lat zamieszkałe na terenie miasta Szczecinka i Sławna.

Celem zadania było zakupienie podręczników i wyprawek dla biednych, uczących się dzieci romskich. W ten sposób chcieliśmy pomóc dzieciom romskim i ich ubogim rodzicom, utrzymującym się przeważnie z zasiłków opieki społecznej.

Wszyscy rodzice w zamian za udzieloną pomoc poświadczyli, że ich dzieci będą realizować obowiązek szkolny.

Dzieci romskie uczęszczające do szkół otrzymały w 100% wyposażenie i podręczniki zgodnie z wymaganiami.

Zakupione podręczniki umożliwiły tym dzieciom równy start w nowo rozpoczętym roku szkolnym.

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna

Działanie : 1.3. Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej

Poddziałanie : 1.3.1. Projekty na rzecz społeczności romskiej.

Realizacja Poddziałania 1.3.1 jest finansowana ze środków EFS (85%) oraz środków budżetu państwa (15%).

W roku 2009 realizowaliśmy i w dalszym ciągu realizujemy nasz największy projekt pt: „Innowacyjni Romowie na rynku pracy”.

Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna bezrobotnych Romów. W ramach projektu po przeszkoleniu zatrudniono 16 osób pochodzenia romskiego, jako Asystentów Zawodowo - Socjalnych. Podopiecznymi AZ-S są Romowie zamieszkali na terenie Polski, w wieku produkcyjnym, bez względu na wykształcenie, długotrwale bezrobotni, korzystający ze świadczeń OPS, zagrożeni wykluczeniem społecznym, którym brak motywacji do poszukiwania pracy, umiejętności przystosowania się do zmieniających się wymagań rynku pracy. Znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym i społecznym.

W ramach POKL realizowano również drugi projekt w partnerstwie z Fundacją rozwoju i przedsiębiorczości z siedzibą w Poznaniu. Tytuł projektu „Romaska szkoła

umiejętności”” Celem zadania było przeprowadzenie szkoleń dla 30 osób, a następnie sfinansowanie staży zawodowych dla 10 uczestników szkolenia.

Wszystkie działania Związku w 2009 uważamy za celowe i pożyteczne oraz widzimy wielką potrzebę realizacji tego typu projektów w latach przyszłych.